

ТЕРИТОРІАЛЬНА ОРГАНІЗАЦІЯ НАСЕЛЕННЯ

Викладач: доктор політичних наук, доцент Цокур Євген Георгійович

Кафедра: політології, IV корпус, ауд. 315

E-mail: thcokur2004@ukr.net

Телефон: (061) 228-75-33, (067) 612-94-20.

Інші засоби зв'язку: Moodle (форум курсу, приватні повідомлення)

Освітня програма, рівень вищої освіти:		Політологія бакалавр					
Статус дисципліни:		Нормативна					
Кредити ECTS	3	Навч. рік:	2023-24	Рік навчання	1	Тижні	14
Кількість годин	90	Кількість змістових модулів¹	4	Лекційні заняття – 28 Практичні заняття – 28 Самостійна робота – 34			
Вид контролю:		Залік					
Посилання на курс в Moodle			https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=2010&notifyeditingon=1				
Консультації: особисті – понеділок-вівторок, з 09:00 до 13:00, IV корпус, ауд. 315; дистанційні – ZOOM, за попередньою домовленістю Запис на консультації: (067) 612-94-20.							

ОПИС КУРСУ

Курс «Територіальна організація населення» важлива та необхідна частина навчального процесу для бакалаврів спеціальності «політологія». Цей курс є вступною частиною при вивченні курсів «Міжнародні відношення», «Геополітика», «Політологічна регіоналістика». Студенти повинні володіти базовими знаннями з політології і в прикладних дисциплінах, які мають пряме відношення до політичних наук. Характерною тенденцією розвитку науки та знань є політизація всіх галузей знань. Сьогодні відомі такі предмети як «Політична психологія», «Політична антропологія», «Політична історія».

Необхідність вивчення цієї дисципліни пов'язана з тим, що політичні процеси відбуваються в географічному, просторовому середовищі та пов'язані з іншими географічними факторами, такими як клімат, ландшафт і т. ін. Ці фактори зумовлюють політичні цілі та потреби держави.

Мета та завдання курсу – ознайомлення студентів з історією розвитку політичної географії, різноманітними науковими школами та концепціями. Завдання навчальної дисципліни: оволодіння знаннями із предмету, об'єкту та структури дисципліни «Територіальна організація населення»; формування уявлень про лімологію (науку про кордони, політичні функції кордонів); встановлення зв'язку дисципліни територіальна організація населення з теорією адміністративно-територіального поділу держави.

ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

У разі успішного завершення курсу студент **зможє:**

- аналізувати особливості територіальної організації населення і господарства регіонів України;
- визначати місце кожного регіону в територіальному розподілі праці;
- формувати механізм рішення регіональних проблем;

- виокремлювати особливості взаємин між центром і регіонами з питань використання паливно-енергетичних ресурсів, у формуванні регіональних ринків товарів, капіталів, ринку робочої сили, міграційних процесах;
- розуміти особливості розвитку прикордонних територій.
- застосовувати одержані знання в практичній діяльності по управлінню територіями різних таксономічних рівнів;
- системно вирішувати регіональні проблеми;
- застосовувати знання з територіальної організації населення під час аналізу зовнішньої політики української держави;
- робити експертні та консультаційні висновки по профілю дисципліни;
- вміти аналізувати та надавати практичні рекомендації політикам.

ОСНОВНІ НАВЧАЛЬНІ РЕСУРСИ

Презентації лекцій, плани семінарських занять, методичні рекомендації до виконання групових творчих проектів розміщені на платформі Moodle:
<https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=2010&notifyeditingon=1>

КОНТРОЛЬНІ ЗАХОДИ

Поточні контрольні заходи

Обов'язкові види роботи:

Робота на практичних заняттях протягом семестру. Студент може отримати тах 2,5 балів – на кожному практичному занятті.

Письмова контрольна робота (тах 9 балів) – двічі на семестр. Контрольна робота складається з двох питань (тах 4,5 бали кожне) – теоретичного (дати визначення терміну, розкрити сутність поняття) та практичного (створити схему органу державної влади чи органу місцевого самоврядування однієї з провідних світових держав).

Додаткові види роботи:

Індивідуальне письмове завдання у вигляді реферату або есе (тах 7 бали) виконується за бажанням студента. Темі рефератів та есе на вибір студента зазначені у розділі «Методичне забезпечення самостійної роботи». Гранична кількість індивідуальних письмових завдань – не більше 1 реферату або 1 есе за семестр. Усі письмові завдання подаються виключно через платформу Moodle.

Реферат передбачає реферування (тобто, узагальнення основних наукових положень) двох актуальних (опублікованих протягом останніх 5 років) наукових статей, опублікованих у вітчизняних чи зарубіжних фахових педагогічних виданнях. Обсяг реферату – до 5000 знаків. Пряме цитування реферованих джерел небажане.

Есе складається з таких структурних елементів:

- вступ, де студент формулює власну точку зору на проблему, винесену як тему есе;
- блок аргументації: три і більше аргументи, що підтверджують точку зору автора;
- висновки, де відбувається узагальнення авторської позиції і відбувається підтвердження вихідної тези на більш високому доказовому рівні.

Оскільки головна мета есе – змусити читача розділити точку зору автора, важливо використовувати риторичні фігури переконання, маркери логічної послідовності елементів («по-перше», «по-друге», «з вищезазначеного витікає» та ін.), апелювати до спільних академічних цінностей, поглядів, знань та фактів (дослідження, статистичні дані, думки фахівців, приклади з життя), проводити ефектні паралелі й аналогії для демонстрації вашої ерудиції, вдало використовувати цитати з прочитаної наукової літератури.

Підсумкові контрольні заходи:

Усна відповідь на заліку (max 20 балів) передбачає розгорнуте висвітлення двох питань: теоретичного (max 10 балів) та практичного (max 10 балів). Перелік питань див. на сторінці курсу у Moodle: <https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=2010&notifyeditingon=1>

Виконання тестового завдання (max 20 балів) здійснюється на заліковому тижні.

Індивідуальне дослідницьке завдання (ІДЗ) варто обрати тим, хто володіє базовими методами наукового аналізу та прагне поглибити власні навички наукової аргументації в сфері дослідження проблем державного управління та місцевого самоврядування.

Тема ІДЗ обирається впродовж перших двох тижнів семестру з переліку запропонованих тем за посиланням: <https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=2010&notifyeditingon=1>

Результати ІДЗ можуть стати основою для доповідей на студентських науково-практичних конференціях. Методичні рекомендації до виконання ІДЗ та критерії оцінювання див. на сторінці курсу у Moodle: <https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=2010&notifyeditingon=1>

Контрольний захід		Термін виконання	% від загальної оцінки
Поточний контроль (max 60%)			
Змістовий модуль 1 (розділ 1)	Робота на практичному занятті	Практичні заняття 1, 2,3	12
	Письмова контрольна робота	Тиждень 3	6
Змістовий модуль 2 (розділ 2)	Робота на практичному занятті	Практичні заняття 4,5,6	6
	Письмова контрольна робота	Тиждень 6	6
Змістовий модуль 3 (розділ 3)	Робота на практичному занятті	Практичні заняття 7, 8	12
	Письмова контрольна робота	Тиждень 10	6
Змістовий модуль 4 (розділ 4)	Робота на практичному занятті	Практичні заняття 9, 10	6
	Письмова контрольна робота	Тиждень 14	6
	Індивідуальне письмове завдання	Тиждень 14	7
Підсумковий контроль (max 40%)			
Іспит			30
Екзаменаційне есе			10
Разом			100%

Шкала оцінювання: національна та ECTS

За шкалою ECTS	За шкалою університету	За національною шкалою	
		Екзамен	Залік
A	90 – 100 (відмінно)	5 (відмінно)	Зараховано
B	85 – 89 (дуже добре)	4 (добре)	
C	75 – 84 (добре)		
D	70 – 74 (задовільно)	3 (задовільно)	
E	60 – 69 (достатньо)		
FX	35 – 59 (незадовільно – з можливістю повторного складання)	2 (незадовільно)	Не зараховано
F	1 – 34 (незадовільно – з обов’язковим повторним курсом)		

РОЗКЛАД КУРСУ ЗА ТЕМАМИ І КОНТРОЛЬНІ ЗАВДАННЯ

Тиждені вид заняття	Тема заняття	Контрольне завдання	Кількість балів
Змістовий модуль 1.			
Тиждень 1 Лекція 1	Тема 1 Теоретичні основи політико-просторової організації суспільства		
Тиждень 1 Практичне заняття 1	Тема 1 Теоретичні основи політико-просторової організації суспільства	Опрацювання проблемних питань: 1. Концепція територіально-політичної організації суспільства. 2. Об'єкт, предмет і структура територіально-політичної організації суспільства. 3. Світова і вітчизняна політична географія: основні концепції та ідеї	2
Тиждень 2 Лекція 2	Тема 2 Політичні передумови соціально-економічного розвитку України		
Тиждень 2 Практичне заняття 2	Тема 2 Політичні передумови соціально-економічного розвитку України	Опрацювання проблемних питань: Адміністративно-територіальні зміни 90-х років. 2. Поняття природних умов і природних ресурсів 3. Державні і економічні кордони.	3
Тиждень 3 Лекція 3	Тема 3 Територіальні особливості демографічного і етнонаціонального розвитку України		
Тиждень 3 Практичне заняття 3	Тема 3 Територіальні особливості демографічного і етнонаціонального розвитку України	Опрацювання проблемних питань: 1. Соціально-демографічні чинники розміщення продуктивних сил. 2. Населення, його чисельність, інтенсивність демографічних процесів і їх територіальна диференціація. 3. Територіальні особливості демографічного розвитку країни. 4. Проблема міграції. 5. Національний склад.	2
Письмоваробота 1	Підсумкова робота за першим змістовим модулем.	Тестове завдання (max 3 бали) і есе (max 5 балів)	8
Змістовий модуль 2			
Тиждень 4 Лекція 4	Тема 4 Основні особливості розміщення і територіальної організації промисловості і її галузей		
Тиждень 4 Практичне заняття 4	Тема 4 Основні особливості розміщення і територіальної організації промисловості і її галузей	Опрацювання проблемних питань: 1. Закономірності, принципи і чинники розміщення виробництва. 2. Галузева структура народного господарства. 3. Сучасні проблеми розвитку ТЕК України	2
Тиждень 5 Лекція 5	Тема 5 Особливості територіальної організації економічних районів		
Тиждень 5 Практичне заняття 5	Тема 5 Особливості територіальної організації економічних районів	1. Поняття про економічне районування і районування. 2. Практика економічного районування і її взаємодія з політико-адміністративним устроєм країни	2

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ СОЦІОЛОГІЇ ТА УПРАВЛІННЯ
Силабус навчальної дисципліни

		3.Основи концепції територіально-виробничих комплексів.	
Тиждень 6 Лекція 6	Тема 6 Основні чинники і особливості розвитку і розміщення сільського господарства		
Тиждень 6 Практичне заняття 6	Тема 6 Основні чинники і особливості розвитку і розміщення сільського господарства	Опрацювання проблемних питань: 1.Структура АПК. 2.Місце сільського господарства в АПК. 3.Значення природних особливостей, основні зернові райони, сільськогосподарське районування.	3
Письмоваробота 2	Підсумкова робота за другим змістовим модулем.	Тестове завдання (max 3 бали) і есе(max 5 балів)	8
Змістовий модуль 3			
Тиждень 7 Лекція 7	Тема 7 Соціально - економічні аспекти політичного - територіальної організації держави		
Тиждень 7 Практичне заняття 7	Тема 7 Соціально - економічні аспекти політичного - територіальної організації держави	Опрацювання проблемних питань: 1. Економічні аспекти політичної географії. 2.Вплив соціально - економічних факторів на територіальну організацію держави. 3.Соціальні аспекти політичної географії.	2
Тиждень 8 Лекція 8	Тема 8 Міжзональний розподіл праці		
Тиждень 8 Практичне заняття 8	Тема 7 Соціально - економічні аспекти політичного - територіальної організації держави	Опрацювання проблемних питань: 1. Економічні аспекти політичної географії. 2.Вплив соціально - економічних факторів на територіальну організацію держави. 3.Соціальні аспекти політичної географії.	1
Тиждень 9 Лекція 9	Тема 9 Територіальні особливості демографічного і етнонаціонального розвитку України		
Тиждень 9 Практичне заняття 9	Тема8 Територіальні особливості демографічного і етнонаціонального розвитку України	1.Адміністративно-територіальний поділ України. 2.Функції та повноваження центральної, обласної, місцевої влади. 3.Функції та повноваження виконавчої та представницької влади. 4.Проблеми та труднощі місцевого самоуправління в Україні.	2
Тиждень 10 Лекція 10	Тема10 Геополітичне становище України		
Тиждень 10 Практичне заняття10	Тема8 Територіальні особливості демографічного і етнонаціонального розвитку України	1.Адміністративно-територіальний поділ України. 2.Функції та повноваження центральної, обласної, місцевої влади. 3.Функції та повноваження виконавчої та представницької влади. 4.Проблеми та труднощі місцевого самоуправління в Україні.	2
Письмова робота 3	Підсумкова робота за третім змістовим модулем.	Тестове завдання (max 3 бали) і есе(max 5 балів)	8
Змістовий модуль 4			
Тиждень 11 Лекція 11	Тема10 Геополітичне становище України		
Тиждень 11 Практичне заняття11	Тема9 Геополітичне становище України	Опрацювання проблемних питань: 1.Основні геополітичні моделі розвитку України. 2.Тенденції геополітичних змін у сучасному світі. 3.Фактори геополітичної регіоналізації України. 4.Еволюція геополітичних ідей. 5.Зміна наукових уявлень про простір	2

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ СОЦІОЛОГІЇ ТА УПРАВЛІННЯ
Силабус навчальної дисципліни

Тиждень 12 Лекція 12	Тема11 Проблематика кордонів держави та територіальна ідентичність		
Тиждень 12 Практичне заняття 12	Тема9 Геополітичне становище України	Опрацювання проблемних питань: 1.Основні геополітичні моделі розвитку України. 2.Тенденції геополітичних змін у сучасному світі. 3.Фактори геополітичної регіоналізації України. 4.Еволюція геополітичних ідей. 5.Зміна наукових уявлень про простір	1
Тиждень 13 Лекція 13	Тема11 Проблематика кордонів держави та територіальна ідентичність		
Тиждень 13 Практичне заняття 13	Тема 10 Проблематика кордонів держави та територіальна ідентичність	. 1.Кордони та концепції територіально-політичної організації суспільства. 2.Державне будівництво, національна і територіальна ідентичність. 3.Проблематика державних кордонів у сучасній Україні.	2
Тиждень 14 Лекція 14	Тема 12 Розвиток прикордонних районів		
Тиждень 14 Практичне заняття 14	Тема 10 Проблематика кордонів держави та територіальна ідентичність	. 1.Кордони та концепції територіально-політичної організації суспільства. 2.Державне будівництво, національна і територіальна ідентичність. 3.Проблематика державних кордонів у сучасній Україні.	2
Письмова робота 4	Підсумкова робота за четвертим змістовим модулем.	Тестове завдання (max 3 бали) і есе(max 5 балів)	8
Індивідуальне письмове завдання	Реферат або есе за визначеною темою	Письмова робота надана викладачу увизначений термін.	7

ОСНОВНІ ДжЕРЕЛА

1. Політична географія світу : Навчально методичний посібник з курсу / уклад. В. О. Прудько. Ніжин: НДУ ім. М. Гоголя, 2020. 30 с.
2. Геополітика : навчально-методичний посібник / упоряд.: І. Милосердна ; Нац. ун-т «Одеська юридична академія». Одеса : Юридична література, 2023. 92 с.
3. Гольцов А.Г. Геополітика і політична географія. Київ : Центр навчальної літератури, 2019. 416 с.
4. Вітман К.М., Завгородня Ю.В. Сучасні тенденції етнополітичних процесів : навчально- методичний посібник. Одеса : Фенікс, 2021. 61 с.
5. Коршук Р.М. Етнополітологія: історія і теорія. Київ : Алерта, 2020, 316 с.

Додаткова:

1. Арон Р. Мир і війна між націями. Київ: Юніверс, 2000. 688 с.
2. Білоус А. О. Політико-правові системи: світ і Україна: Навч. посіб. Київ: МАУП, 2000. 198 с.
3. Блій де Г., Муллер П., Шаблій О. Географія: світи, регіони, концеп-ти: Пер. з англ. Київ: Либідь, 2004. 740 с.
4. Бруз В. С. ООН і врегулювання міжнародних конфліктів. Київ: Либідь, 1995. 111 с.
5. Валевський О. Л. Гончар М. М. Структура геополітичних інтересів України. Київ: 1995. 99 с.
6. Врублевський В. К., Хорошковський В. І. Український шлях. Начерки: геополітичне становище України та її національні інтереси. Київ, 1997. 426 с.
7. Геополітика: Підручник / А. І. Кудряченко, Ф. М. Рудич, В. О. Храмов. Київ: МАУП, 2004. 296 с.
8. Гольцов А. Г. Політична географія: Навч. посіб. Київ: МАУП, 2007. 256 с
9. Дергачов В. А. Геополітика. Київ: ВИРА-Р, 2000. 448 с.
10. Дністрянський М. С. Україна в політико-географічному вимірі. Львів, 2000. 310 с.
11. Дорошко М. С. Країнознавство. Країни СНД: Навч. посіб. Київ: МАУП, 2007. 286 с.
12. Зіллер Ж. Політико-адміністративні системи країн ЄС. Порівняльний аналіз. Київ: Основи, 1996. 420 с.

13. Етнополітична карта світу XXI ст.: Методичний та предметний коментарі / П. Жук, Н. Мазур, Р. Соломонюк, Р. Турчак. Тернопіль: Мандрівець, 2000. 240 с.
14. Лісничий В. В. Політичні та адміністративні системи зарубіжних країн. Харків: Торнадо, 2001. 352 с.
15. Мадіссон В. В., Шахов В. Л. Сучасна українська геополітика. Київ: Либідь, 2003. 176 с.
16. Соціально-економічна географія України: Навч. пос. / За ред. О. І. Шаблія. Львів: Світ, 1998. 608 с.
17. Трохимчук С. В., Федунь О. В. Політична географія світу: Навч. посіб. Київ: Знання, 2007. 422 с.
18. Троян С. С. Порівняльні політичні системи сучасності: Навч. посіб. Київ: НМЦВО, 2003. 266 с.
19. Шаблій О. І. Суспільна географія: теорія, історія, українознавчі студії. Львів: ЛНУ, 2001. 744 с.
20. Шаповал В. М. Державний лад країн світу. Київ: УЦПС, 1999. 320 с.

Інформаційні ресурси

1. Снігир О. В Україна як об'єкт у геополітичних стратегіях держав трансатлантичного регіону. *Стратегії розвитку України: теорія і практика*. URL : http://www.niss.gov.ua/book/strateg2/chast%203_cnv.htm#a1
2. Геополітичні аспекти впливу на хід війни РФ проти України. Аналітична доповідь Національного інституту стратегічних досліджень. URL : <https://niss.gov.ua/doslidzhennya/natsionalna-bezpeka/heopolitychni-aspekty-vplyvu-na-khid-viyny-rf-proty-ukrayiny>
3. Doods K. Introduction:Geopolitics and its Critics URL : <https://www.ashgate.com/pdf/SamplePages/Ashgate-Research-Companion-to-Critical-Geopolitics-Intro.pdf>
4. Venier P. Main Theoretical Currents in Geopolitical Thought in the Twentieth Century URL : <https://espacepolitique.revues.org/1714>
5. Mahan A. The Influence of Sea Power Upon History, 1660–1783. The Project Gutenberg eBook URL : <http://www.gutenberg.org/files/13529/13529-h/13529-h.htm>

РЕГУЛЯЦІЯ І ПОЛІТИКИ КУРСУ²

Відвідування занять. Регуляція пропусків.

Інтерактивний характер курсу передбачає обов'язкове відвідування практичних занять. Студенти, які за певних обставин не можуть відвідувати практичні заняття регулярно, мусять впродовж тижня узгодити із викладачем графік індивідуального відпрацювання пропущених занять. Окремі пропущені завдання мають бути відпрацьовані на найближчій консультації впродовж тижня після пропуску. Відпрацювання занять здійснюється усно у формі співбесіди за питаннями, визначеними планом заняття. В окремих випадках дозволяється письмове відпрацювання шляхом виконання індивідуального письмового завдання.

Студенти, які станом на початок екзаменаційної сесії мають понад 70% невідпрацьованих пропущених занять, до відпрацювання не допускаються.

Політика академічної доброчесності

Усі письмові роботи, що виконуються слухачами під час проходження курсу, перевіряються на наявність плагіату за допомогою спеціалізованого програмного забезпечення, рекомендованого відповідними службами ЗНУ. Відповідно до чинних правових норм, плагіатом вважатиметься: копіювання чужої наукової роботи чи декількох робіт та оприлюднення результату під своїм іменем; створення суміші власного та запозиченого тексту без належного цитування джерел; рерайт (перефразування чужої праці без згадування оригінального автора). Будь-яка ідея, думка чи речення, ілюстрація чи фото, яке ви запозичуєте, має супроводжуватися посиланням на першоджерело.

Роботи, у яких виявлено ознаки плагіату, до розгляду не приймаються і відхиляються без права перескладання. Якщо ви не впевнені, чи підпадають зроблені вами запозичення під визначення плагіату, будь ласка, проконсультуйтеся з викладачем.

Висока академічна культура та європейські стандарти якості освіти, яких дотримуються у ЗНУ, вимагають від дослідників відповідального ставлення до вибору джерел. Рекомендовані бази даних для пошуку джерел:

Електронні ресурси Національної бібліотеки ім. Вернадського: <http://www.nbuv.gov.ua>

Цифрова повнотекстова база даних англomовної наукової періодики JSTOR: <https://www.jstor.org/>

Використання комп'ютерів/телефонів на занятті

Використання мобільних телефонів, планшетів та інших гаджетів під час лекційних та практичних занять дозволяється виключно у навчальних цілях (для уточнення певних даних, отримання довідкової інформації тощо). Будь ласка, не забувайте активувати режим «без звуку» до початку заняття.

Під час виконання заходів контролю (контрольних робіт, іспитів) використання гаджетів заборонено. У разі порушення цієї заборони роботу буде анульовано без права перескладання.

Комунікація

Базовою платформою для комунікації викладача зі студентами є Moodle.

Для оперативного отримання повідомлень про оцінки та нову інформацію, розміщену на сторінці курсу у Moodle, будь ласка, переконайтеся, що адреса електронної пошти, зазначена у вашому профайлі на Moodle, є актуальною, та регулярно перевіряйте папку «Спам».

Якщо за технічних причин доступ до Moodle є неможливим, або ваше питання потребує термінового розгляду, направте електронного листа з позначкою «Важливо» на адресу

---

² Тут зазначається все, що важливо для курсу: наприклад, умови допуску до лабораторій, реактивів і т.д. Викладач сам вирішує, що треба знати студенту для успішного проходження курсу!

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ СОЦІОЛОГІЇ ТА УПРАВЛІННЯ
Силабус навчальної дисципліни

---

thcokur2004@ukr.net. *У листі обов'язково вкажіть ваше прізвище та ім'я, курс та шифр академічної групи.*

ДОДАТОК ДО СИЛАБУСУ ЗНУ – 2023-2024 рр.

ГРАФІК ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ 2023-2024 н. р. доступний за адресою: <https://tinyurl.com/yckze4jd>.

АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ. Студенти і викладачі Запорізького національного університету несуть персональну відповідальність за дотримання принципів академічної доброчесності, затверджених **Кодексом академічної доброчесності ЗНУ**: <https://tinyurl.com/ya6yk4ad>. Декларація академічної доброчесності здобувача вищої освіти (додається в обов'язковому порядку до письмових кваліфікаційних робіт, виконаних здобувачем, та засвідчується особистим підписом): <https://tinyurl.com/y6wzzlu3>.

НАВЧАЛЬНИЙ ПРОЦЕС ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ. Перевірка набутих студентами знань, навичок та вмій (атестації, заліки, іспити та інші форми контролю) є невід'ємною складовою системи забезпечення якості освіти і проводиться відповідно до Положення про організацію та методику проведення поточного та підсумкового семестрового контролю навчання студентів ЗНУ: <https://tinyurl.com/y9tve4lk>.

ПОВТОРНЕ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІН, ВІДРАХУВАННЯ. Наявність академічної заборгованості до 6 навчальних дисциплін (в тому числі проходження практики чи виконання курсової роботи) за результатами однієї екзаменаційної сесії є підставою для надання студенту права на повторне вивчення зазначених навчальних дисциплін. Порядок повторного вивчення визначається Положенням про порядок повторного вивчення навчальних дисциплін та повторного навчання у ЗНУ: <https://tinyurl.com/y9pkmmp5>. Підстави та процедури відрахування студентів, у тому числі за невиконання навчального плану, регламентуються Положенням про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів у ЗНУ: <https://tinyurl.com/ycds57la>.

НЕФОРМАЛЬНА ОСВІТА. Порядок зарахування результатів навчання, підтверджених сертифікатами, свідоцтвами, іншими документами, здобутими поза основним місцем навчання, регулюється Положенням про порядок визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті: <https://tinyurl.com/y8gbt4xs>.

ВИРІШЕННЯ КОНФЛІКТІВ. Порядок і процедури врегулювання конфліктів, пов'язаних із корупційними діями, зіткненням інтересів, різними формами дискримінації, сексуальними домаганнями, міжособистісними стосунками та іншими ситуаціями, що можуть виникнути під час навчання, регламентуються Положенням про порядок і процедури вирішення конфліктних ситуацій у ЗНУ: <https://tinyurl.com/57wha734>. Конфліктні ситуації, що виникають у сфері стипендіального забезпечення здобувачів вищої освіти, вирішуються стипендіальними комісіями факультетів, коледжів та університету в межах їх повноважень, відповідно до: Положення про порядок призначення і виплати академічних стипендій у ЗНУ: <https://tinyurl.com/yd6bq6p9>; Положення про призначення та виплату соціальних стипендій у ЗНУ: <https://tinyurl.com/y9r5dpwh>.

ПСИХОЛОГІЧНА ДОПОМОГА. Телефон довіри практичного психолога Марті Ірини Вадимівни (061)228-15-84, (099)253-78-73 (щоденно з 9 до 21).

УПОВНОВАЖЕНА ОСОБА З ПИТАНЬ ЗАПОБІГАННЯ ТА ВИЯВЛЕННЯ КОРУПЦІЇ Запорізького національного університету: **Борисов Костянтин Борисович**
Електронна адреса: uv@znu.edu.ua Гаряча лінія: Тел. (061) 228-75-50

РІВНІ МОЖЛИВОСТІ ТА ІНКЛЮЗИВНЕ ОСВІТНЄ СЕРЕДОВИЩЕ. Центральні входи усіх навчальних корпусів ЗНУ обладнані пандусами для забезпечення доступу осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення. Допомога для здійснення входу у разі потреби надається черговими охоронцями навчальних корпусів. Якщо вам потрібна спеціалізована допомога, будь-ласка, зателефонуйте (061) 228-75-11 (начальник охорони). Порядок супроводу (надання допомоги) осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення у ЗНУ: <https://tinyurl.com/ydhcsagx>.

РЕСУРСИ ДЛЯ НАВЧАННЯ. Наукова бібліотека: <http://library.znu.edu.ua>. Графік роботи абонементів: понеділок – п'ятниця з 08.00 до 16.00; вихідні дні: субота і неділя.

ЕЛЕКТРОННЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАННЯ (MOODLE): <https://moodle.znu.edu.ua>
Якщо забули пароль/логін, направте листа з темою «Забув пароль/логін» за адресою: moodle.znu@znu.edu.ua.
У листі вкажіть: прізвище, ім'я, по-батькові українською мовою; шифр групи; електронну адресу.

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ СОЦІОЛОГІЇ ТА УПРАВЛІННЯ
Силабус навчальної дисципліни

Якщо ви вказували електронну адресу в профілі системи Moodle ЗНУ, то використовуйте посилання для відновлення паролю <https://moodle.znu.edu.ua/mod/page/view.php?id=133015>.

Центр інтенсивного вивчення іноземних мов: <http://sites.znu.edu.ua/child-advance/>

Центр німецької мови, партнер Гете-інституту: <https://www.znu.edu.ua/ukr/edu/ocznu/nim>

Школа Конфуція (вивчення китайської мови): <http://sites.znu.edu.ua/confucius>